

Eva Lindblad

SVENSKA
TEKNOLOGFÖRENINGEN

VERKSAMHET
OCH
EKONOMISK FÖRVALTNING
ÅR 1957

ORDINARIE STÄMMA DEN 23 APRIL 1958

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1957 har för STF varit ett osedvanligt arbetsfyllt år. Allfort har organisationsarbetet krävt avsevärda insatser. Förhoppningen att under 1957 uppnå den organisationsbild som sattes som mål vid omorganisationen 1954 har icke infriats. Stora och väsentliga fack har ännu icke nått fram till en lösning av sina samordningsproblem. Andra kämpar ännu med övergångstidens svårigheter. Det är emellertid en angelägenhet av största vikt att snart stå inför en fullbordad första etapp i den organisatoriska uppbyggnaden. Utvecklingen inom teknikens område sker snabbt och ibland också med starka sidoförskjutningar. Det kan därför bli nödvändigt att föreningsuppbyggnaden tar hänsyn till de nya krav som STF och fackorganens verksamheter kan komma att ställas inför. Gränser suddas ut, nya uppstår, yrkesintressena kanske kommer att spänna över andra ämneskombinationer än dem som nu karaktäriserar de olika facklinjerna på de tekniska högskolorna. Det blir ingenjörsföreningarnas sak att finna sådana former för sin framtida uppbyggnad och sitt samarbete att alla högskoleingenjörer finner sin naturliga hemvist inom samfällighetens ram.

Årets arbete har i övrigt karaktäriserats av den fortsatta utbyggnaden av utbildningssektionen. Tyvärr har behovet av ökade lokalutrymmen för denna verksamhet gått ut över det gamla biblioteket. Det har alltså endast kunnat bli fråga om en omdisposition av befintliga lokaler, och de tre ytterligare kontorsrum som ställts till fortbildningsverksamhetens förfogande har knappt in på de redan förut hårt reducerade klubbutrymmena. Det blir alltså nödvändigt att samfälligheten får väsentligt utökade lokalresurser.

FORTBILDNINGSVERKSAMHETEN.

Fortbildningsverksamhetens glädjande utveckling återspeglas bl. a. i antalet kurstimmar. Här föreligger en stegring på 33 %. Antalet avhållna kurser har stigit från 21 1956 till 26 1957. Deltagarantalet har stigit från 1867 till 2439. Av årets 829 kurstimmar har 524 eller 63 % varit förlagda på andra platser än Stockholm. Till denna höga siffra bidrog givetvis kurserna i företagsledning. Även om dessa kurser ej räknats blir siffran så hög som 50 %. Flera av de kurser som hållits utanför Stockholm har arrangerats i samarbete med tekniska föreningar eller företag på respektive orter.

Samarbetet med Tekniska Läroverkens Ingenjörsförbund i kursfrågor har under året fått fastare former genom ett särskilt avtal. Detta har bl. a. tagit sig konkret uttryck i samarbete med ett par kurser under hösten 1957 och i utställning av en kursledare fr. o. m. 1.1.1958, som delar sin tid mellan de båda föreningarna.

En kurs har arrangerats i samarbete med Svenska Föreningen för Medicinsk Fysik och Teknik.

Överenskommelse har under året träffats med STF:s nordiska systerföreningar om konkreta samarbetsåtgärder i kursfrågor.

GRUPPER INOM STF.

Avdelningen för Teknisk Undervisning har under året ombildats till en horisontell grupp inom föreningen med namnet "Gruppen för Teknisk Utbildning". Dess arbetsuppgifter har ansetts vara av betydelse och intresse för alla ledamöter oberoende av fackinriktning, och det har därför syntts angeläget att den forna avdelningens aktivitet breddas och kan på likaberättigad basis erbjudas samtliga till STF anslutna fack. Ombildningen har fått en lyckosam start, och det vidgade intresset från ledamöternas sida har visat sig i en mer än fördubblad anslutning till gruppen, som nu har över 550 medlemmar.

På enahanda grunder och med likartade förutsättningar har en grupp för regleringsteknik bildats. Den står också på lika villkor öppen för alla föreningens ledamöter och har fått en så kraftig anslutning att dess medlemsantal vid årets slut uppgår till i runt tal 400. Under sin intresserade ledning har gruppen startat en livligt uppskattad kursaktivitet och har internationellt gjort en erkänd insats vid bildandet av den världsorganisation för regleringsteknik som hade sitt konstituerande möte i Paris hösten 1957.

De framgångar de sålunda nytillkomna horisontella gruppbildningarna haft bekräftar nödvändigheten av att inom ingenjörssammanslutningarnas samfällighet medges allt flera sådana tvärs genom facken gående bildningar kring specialuppgifter och yrkesinriktningar. Det är uppenbart att ledamöter med sådana intressen har ett behov av gemenskap över fackgränserna, och det bör vara en angelägenhet av första rang för STF att biträda vid samordningen av sådana intressen.

KONTAKT MED SMÅINDUSTRIN

Efter omfattande förberedelser hölls i september föreningens höstmöte i Värnamo med omnejd. Ett mångsidigt, innehållsrikt nummer av Värnamo-Tidningen distribuerades till samtliga ledamöter och gav en fyllig bild av den småländska småindustrins uppbyggnad och aktivitet. STF önskade på detta sätt sprida kännedom om de betydelsefulla insatser som presteras av de små produktionsenheterna och ville också ge ett erkännande åt den oräddhet och framåtanda som präglar denna livskraftiga småindustri. Här gavs ett exempel så gott som något på den personliga insatsens betydelse, och mötet och vid det under detsamma förda estradsamtalet och diskussionen lämnade många exemplen på hur värdefullt det skulle vara om svenska högskoletekniker också ägnade sitt intresse åt småindustrins problem. Inte minst inför en enig europamarknad torde det vara angeläget poängtera att inte bara de stora talen ger framgångar och vinst. Mötesdeltagarna fick många värdefulla synpunkter med sig hem, och det är att hoppas att den utsända tidningen spritt tankar av samma slag även på andra håll.

KONTAKT MED UTLANDET.

Det utländska inslaget i fackens omfattande föredragsverksamhet har med åren blivit alltmer markant. Under 1957 hölls sålunda inalles 25 föredrag av utländska experter. Stärkandet av utlandskontakterna har därför också blivit en angelägen uppgift för STF.

I de internationella sammanhangen har STF under 1957 haft krävande uppgifter. I ingenjörsföreningssamarbetet har mycken möda nedlagts för att vinna enighet om grundprinciperna för jämförelser av tekniska utbildningsvägar och -nivåer i främst Västeuropa och USA. Ett antal generalrapportörer har svarat för olika avsnitt och på Sverige har kommit att svara för post first-degree utbildningen.

Därutöver har föreningens förslag till diagram uppmärksamrats och blivit normerande. Till våren 58 kommer i New York det under många års arbete insamlade materialet att presenteras, sammanställt och redigerat av en brittisk kommitté gemensam för de engelska föreningarna.

Andra frågor på det internationella planet av intresse för Sveriges del utgör frågorna om ingenjörskrafternas internationella rörlighet. Här är ett område där den praktiska användbarheten av de tidigare nämnda utbildningsjämförelserna kan prövas. Söker en ingenjör från ett land plats i ett annat är det naturligt att hans blivande arbetsgivare, utgående från sin kännedom om det egna landets utbildningsvägar och -nivåer, har värdefull hjälp av en måttstock, med vilken han kan mäta den utländska ingenjörens utbildning i förhållande till det egna landets. Men också på andra sätt bör den internationella rörligheten underlättas. För Sveriges del vore det kanske angeläget att få fram en handbok om "levnadsvett i andra land", där på ett enkelt och lättfattligt sätt klarlägges vad man har att iakttaga för att inte vid sin entré bryta alltför mycket mot etikett och sed i den miljö där man står i begrepp att göra en arbetsinsats som del av sin egen karriär och samtidigt som ambassadör för sitt eget land och dess näringsliv. Andra frågor av betydelse är givetvis försäkringsskydd, restriktioner beträffande yrkesutövning, skatteförhållanden m. m.

I Sverige har vi all anledning uppmärksamma den danska medvetna överproduktionen av väg- och vattenbyggare. Man har genom utbildning vid Danmarks Tekniska Högskola skapat en internationell ingenjörskår, större än den det egna landet kan sysselsätta hemma. Resultatet har blivit att danska entreprenörfirmor av internationella mått tillfört landet stora värden, gjort det danska namnet känt och givit den internationella danska väg- och vattenbyggarkåren ett renommé och ett erkännande som visar att insatser av detta slag är i hög grad angelägna för ett land som önskar och behöver internationell good will. Sverige har i hårdnande exportmarknadstider anledning draga lärdom av de danska framgångarna.

REMISSER.

STF har såsom remissorgan blivit mindre anlitat än tillförne. Anledningarna är flera.

I första rummet måste konstateras det klart olämpliga med namnet "Svenska Teknologföreningen". Det är föga vägledande, och om det alls ger några associationer blir det naturligt nog ofta kopplade till studentkårerna vid de tekniska högskolorna.

Inte heller Teknisk Tidskrift sammankopplas med någon ingenjörsgesellschaft och är ur denna synpunkt inget lämpligt organ för spridande av kännedom i STF utomstående kretsar om STF:s åsikter och ställningstaganden.

STF saknar också en utredningsapparat som kunnat möjliggöra en intensivare bearbetning av det material som på olika vägar kommer fram, och där STF borde ha kunnat ha något att säga.

Många gånger vore det säkerligen värdefullt om vissa frågor kom upp inom STF till diskussion medan de är på ett relativt tidigt utredningsstadium i den allmänna behandlingen. Möjligheterna till påverkan i önskvärd riktning vore då betydligt gynnsammare. Värdet av remissyttranden har ju väsentligt minskats. Det arbete som läggs ner härvidlag ger i allmänhet en mycket mager utdelning. Opinionsbildningen med stöd av ett uppmärksammat pressorgan i ett tidigt skede av en utredning skulle vara värdefullare. Här för erfordras inom STF ett utbyggt utredningskansli, som snabbt kunde ta upp och förbereda aktuella frågor för debatt inom föreningen. Det måste då också finnas ett föreningsorgan med aktuellt ansikte utåt.

PUBLIKATIONER.

Föreningens försäljning av handböcker, taxor, normer, formulär m. m. har apparatets ytterligare under det gångna året. Genom ständiga kommittéer övervakas dessa handlingars aktualitet, men det har också för STF:s kansli blivit en allt oftare påkommande uppgift att söka utreda och informera om oklarheter i textmaterialet. Dessa frågor får inte sällan juridiska aspekter, vilket jämte mycket annat pekar på behovet av juridisk expertis i anslutning till föreningens kansli. Även i personliga angelägenheter av juridisk art blir hänvändelserna allt vanligare. I viss utsträckning anlitas CF:s jurister i sådana sammanhang, då de i sitt förhandlingsarbete numera vunnit stor erfarenhet om likartade problemställningar. STF:s kansli har för närvarande icke tillräckliga personella resurser för en utvecklad service, sådan som ledamöterna alltmot förväntar sig erhålla.

Allmänheten, och därvid framför allt näringslivet och teknikerna, har allt mer vant sig vid att hos STF söka det upplysningsmaterial och de hjälpredor som våra handböcker, formulär m. m. utgör. Det skulle förenkla anskaffningsproceduren för de hjälpsökande om allt flera sådana handledningar koncentrerades på ett ställe och presenterades i enhetliga serier.

Försäljningen av handböcker m. m. har under året givit ett gynnsamt ekonomiskt resultat dels på grund av den ökade omsättningen men också därför att året icke belastats med några väsentligare kommittékostnader för ändamålet ifråga. Under 1958 kommer ett flertal av de distribuerade handlingarna att bli föremål för revision, nya förberedas och en livlig och kostnadskrävande kommittéverksamhet är att förvänta.

TEKNISK TIDSKRIFT.

Teknisk Tidskrift har under 1957 utkommit i den nya utstyrelse som utformades under hösten 1956. Ändringarna var genomgripande och omfattande: nytt utseende på omslaget, ny typografi och lay-out, användande av vinjetter för att karaktärisera olika avdelningar i tidskriften, sammanförande av föreningsprogram m. m. på en remsa liggande mot titelsidan osv.

Innehållsmässigt har tidskriften ej ändrats så när som på att en särskild föreningsspalt (STF i januari, februari...) införts, som skall ge en fortlöpande bild av föreningens och dess delorganisationers sammanträdes- och kursverksamhet. Stor vikt har lagts vid att göra anmälnings- och reportageavdelningen "Hänt inom tekniken" större och mer aktuell.

Stort utrymme har ägnats aktuella frågor, t. ex. allmän energihushållning, atomenergi, Stockholms flygplatsfråga samt vattenrening. I specialhäften har behandlats: provtursmetodik för fartyg, skrot samt Stornorrfors' kraftstation.

Tidskriftens trångboddhet har hämmat den planerade utbyggnaden av redaktionsstabens liksom planerna på en på Teknisk Tidskrifts organisation baserad förlagsverksamhet med andra publikationer inom facket på sitt program.

FONDER.

Föreningens hjälpfonder har under året utbetalat sammanlagt kronor 4.685 i understöd. Stiftelsen Bengt Ingeströms Stipendiefond har för studier i USA tilldelat civilingenjör Gunnar Stenberg kronor 10.000 och för en studieresa i Europa tilldelat civilingenjör Olle Hedberg kronor 3.000.

Härutöver har föreningen med sina rikspremier för matematik och fysik belönat de förnämsta prestationerna vid årets studentskrivningar i dessa ämnen.

PERSONALIA.

Efter nära 40 års förtjänstfullt arbete hos föreningen har fröken Ingeborg Lagerqvist under året avgått med pension. Som föreståndarinna för avdelningssekretariatet har fröken Lagerqvist gjort en insats, väl omvitnad av generationer sekreterare, för vilken föreningen står i stor tacksamhetsskuld.

Svenska Teknologföreningens ekonomiska ställning den 31 dec. 1957.

Svenska Teknologföreningens styrelse och verkställande direktör får härmed lämna redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under år 1957.

Utöver genom SPP reglerade pensioner har föreningen pensionsåtaganden, för vilka upplagda pensionsstiftelser skall svara. Avsättningar till dessa görs genom försäkringsmässigt uträknade årliga inbetalningar, som dock icke täcker en del äldre pensionsåtaganden. Detta har föranlett styrelsen att till förstärkande av pensionsstiftelse nr 2 göra en extra avsättning av kronor 16.000:—.

Till stärkande av föreningens publiceringsverksamhet har till en förlagsfond avsatts kronor 36.000:—.

Vad nu omnämnts har iakttagits vid uppgörande av balansräkningen.

Sedan normala avskrivningar på föreningens inventarier gjorts och ovan nämnda dispositioner vidtagits redovisas för året ett överskott av kronor 30.428:79.

Styrelsen föreslår att stämman må

1. fastställa balansräkningen,
2. besluta att årets överskott, kronor 30.428:79, tillföres dispositionsfonden.

Stockholm den 27 februari 1958.

JOHN FÆRDEN

/ Oskar Åkerman